

Projekt riadenia a rozvoja Fondu na podporu národnostných menšín

*Predkladané ako projekt uchádzača o pracovnú pozíciu riaditeľ Fondu na podporu
národnostných menšín*

Vypracoval: Mgr. Július Petrus

Kontakt: 0905/828538

Mail: julius.petrus@gmail.com

Základné informácie

- Fond na podporu kultúry národnostných menšín je nezávislá verejnoprávna inštitúcia
 - Fond na podporu kultúry národnostných menšín je zriadený zákonom č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín. Základnou úlohou oddelenia je organizovať kultúrne podujatia zastrešovať širokospektrálne kultúrne potreby obyvateľstva, vzdelávať a vychovávať.
-
- poslaním je udržiavanie kultúrneho povedomia národnostných menšín
 - podpora talentov a osobností zo všetkých oblastí kultúrneho života národnostných menšín
 - podpora tradičných podujatí a festivalov
 - vytváranie podmienok pre interkultúrny dialóg
 - aktívna komunikácia s partnerskými organizáciami v zahraničí
 - podpora kultúrno-osvetovej činnosti a vzdelávacej činnosti, vedy a výskumu
 - podpora literárnej, nakladateľskej a vydavateľskej činnosti
 - podpora divadelného, hudobného, tanečného, výtvarného a audiovizuálneho umenia
 - podpora zabezpečenia interkultúrneho dialógu a porozumenia medzi občanmi slovenskej národnosti a občanmi patriacimi k národnostným menšinám a etnickým skupinám

Úvod

Kultúra je pamäť. Preto je spojená s históriou. Znamená kontinuitu morálneho, intelektuálneho, duchovného života osoby, spoločnosti a ľudstva. Yu. M. Lotman.

Kultúra je zrkadlom kvality jednotlivca a indikátorom postavenia spoločnosti.

Kultúra je dôležitým faktorom spoločensko-ekonomického rozvoja. Ochrana a konzervácia kultúrneho dedičstva prispieva k sociálnej súdržnosti a k zachovaniu histórie pre budúce generácie.

Kultúra je verejná otázka, ak sa ignoruje, nastanú závažné škody vo fungovaní sociálneho aj ekonomického systému. Je originálnou hodnotou, tým, čím sa odlišujeme od ostatných spoločností, identifikátorom unikátnosti každej komunity.

Kultúra nie je len umelecká činnosť (hudba, divadlo, literatúra...), ale aj kultúra stravovania, odievania, vystupovania, spoločenského života, zasahuje naozaj do všetkých úrovní života.

Už sme si pomaly aj zvykli, že kultúra je neustále finančne poddimenzovaná, treba si však uvedomiť, že kultúra nie je zárobkovou činnosťou, ale niečím, čo rozvíja našu osobnosť, ducha, cnosť, úroveň vzdelania, je teda investíciou do budúcnosti.

Tvorba kultúry je originálna hodnota, naše dedičstvo a nedá sa vyjadriť finančne ani tabuľkami, či ukazovateľmi.

Slovensko je multietnická a multikultúrna krajina. Celé stáročia tu žili a aj dodnes žijú rôzne etniká vedľa seba. Takáto rôznorodosť vytvára krásny kolorit krajiny, ktorý je jedinečný. Žiaľ aj napriek tomu existujú predsudky voči národnostným menšinám, ktoré často vedú k diskriminácii. Úlohou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín je podpora národnostných menšín a ich kultúrneho dedičstva. Prostredníctvom kultúry vytvoriť priestor pre spolunažívanie národnostných menšín s majoritou a vychovávať k tolerancii.

Analýza swot - Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

Silné stránky

- Dlhodobá podpora kultúrnej politiky
- Záujem o záujmovú a umeleckú činnosť
- Kultúrna rôznorodosť projektov jednotlivých národnostných menšín
- Podpora výchovy a vzdelávania národnostných menšín
- Kvalitné odborné zázemie
- Dostatok finančných zdrojov
- Úsilie o podporu národnostných menšín a etník
- Otvorenosť voči zmenám

Slabé stránky

- Slabé spoločenské povedomie o význame kultúry v živote jednotlivca
- Komplikovaný registračný systém Fondu na podporu kultúry národnostných menšín
- Podceňovanie významu kultúry národnostných menšín
- Byrokracia pri čerpaní finančných prostriedkov
- Postupný zánik kultúrnych hodnôt národnostných menšín
- Nedostatok iných finančných injekcií (sponzoring)
- Slabá finančná motivácia kultúrnych pracovníkov
- Nedostatočné vzdelávanie v oblasti marketingu a manažmentu kultúry (absencia stretnutí pracovníkov kultúry na regionálnej aj celoslovenskej úrovni)
- Celospoločenské nedostatočné oceňovanie umeleckých počinov všetkých zložiek obyvateľstva (jednotlivcov, kolektívov, organizácií, dobrovoľníkov)

Príležitosti

- Prehlbovanie spolupráce s organizáciami a inštitúciami v regiónoch
- Podporovanie vzdelávania pracovníkov v oblasti manažmentu kultúry
- Prehĺbenie väčšej rôznorodosti kultúrnych aktivít pre všetky vekové kategórie
- Vytvoriť nový spôsob oceňovania kolektívov a jednotlivcov za výsledky a prínosy pri reprezentácii doma ako aj v zahraničí
- Podpora projektov, ktoré zabezpečujú rozvoj zmysluplného trávenia voľného času mládeže v najviac ohrozenom veku
- Vytváranie príležitostí pre talenty
- Odbúravanie predsudkov pomocou kultúry

Ohrozenia

- Komercializácia kultúry a umenia na úkor kvality
- Chýbajúce vnútorné naplnenie jednotlivca, málo času a financií, uprednostnenie „dôležitejších“ vecí pre život
- Riziko izolácie jednotlivca od komunity a spoločnosti
- Uprednostňovanie pasívnej kultúry
- Málo sponzoringu a absencia daňového zvýhodnenia pre potencionálnych donorov
- Nepostačujúca podpora miestnej kultúry z grantových zdrojov
- Kumulácia negatívneho dopadu straty „kultúrnosti“ na život rodiny a jej komunitnej angažovanosti
- Nepostačujúca podpora rozvoja talentovaných detí a mládeže
- Slabšia dostupnosť voľnočasových a osvetových aktivít pre sociálne slabšie rodiny
- Nedostatočné definovanie verejného záujmu a priorít v kultúre
- Nedostatok záujmu médií o kvalitu
- Vychýlená „planá“ tvorba kultúrneho názoru na kvalitu

Hlavné ciele

1. Zjednodušenie registračného systému pre uchádzačov – lepšie, prehľadnejšie a jednoduchšie – zefektívnenie krokov pri registrácii nových žiadateľov
2. Vytvoriť priestor pre etnickú sebaidentifikáciu príslušníkov národnostných menšín
3. Prehľbovať multietnický a interkultúrny dialóg
4. Podporiť vzájomné spoznávanie a odbúranie predsudkov
5. Zlepšenie a efektívnejšie využitie prostriedkov fondu
6. Transparentné prerozdelenie finančných prostriedkov
7. Zlepšenie komunikácie s verejnosťou
8. Zapojenie verejnosti do činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín v jednotlivých regiónoch
9. Efektívnejšia propagácia činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín
10. Prehľbovanie družobných stykov s partnerskými organizáciami
11. Sponzoring
12. Vlna solidarity

Hodnoty, ktorými by sa podľa môjho názoru mala riadiť verejnoprávna inštitúcia:

- Profesionalita
- Zodpovednosť
- Transparentnosť

Profesionalita

Zabezpečiť vyššiu mieru profesionality, kvality ľudských zdrojov a efektívnejšie využitie finančných zdrojov

Zodpovednosť

Identifikovať klady a zápory súčasných modelov prerozdeľovania finančných prostriedkov. Prísnejší dohľad pri rozdeľovaní finančných prostriedkov fondu

Transparentnosť

Otvorenosť a väčšia demokracia pri posudzovaní žiadostí.

Hospodárenie s financiami sleduje dozorná komisia pričom nezávislá účtovná kontrola môže posilniť zodpovednosť pri používaní finančných prostriedkov a nakladaní s majetkom fondu

Záver

Propagácia kultúrnej rozmanitosti je dôležitá pri posilňovaní demokratických hodnôt v Európe a prispieva k spoločenskej a ekonomickej súdržnosti. Kultúra a kultúrne činitele prispievajú k rozvoju hodnôt, princípov a noriem na úrovni jednotlivcov a taktiež na spoločenskej úrovni a tým ovplyvňujú správanie sa ľudí a dynamiku spoločnosti. Sú tým, čo možno pokladať za efektívneho sprostredkovateľa medzi spoločenskými, etnickými a inými skupinami v snahe podporiť spoločenskú inklúziu.

- Konceptia ktorú predkladám nemôže obsiahnuť všetky problematiky a riešenia Fondu na podporu kultúry národnostných menšín
- Na podrobnú analýzu finančného stavu, personálnej politiky je potrebný hlbší audit a hlavne viac času
- Predkladaná koncepcia nevznikla uzavreto a nemeniteľne a preto dôležitým faktorom v tomto kontexte je demokracia, kreativita a sloboda, ktorú budem pri svojej práci plne uplatňovať.